

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการเข้าสู่อาชีพนักจัดรายการวิทยุของ บริษัท เอ-โทม์ มีเดีย จำกัด” ในครั้งนี้ อาศัยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แหล่งข้อมูลแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

1.1 ผู้บริหารของบริษัท เอ-โทม์ มีเดีย จำกัด

เนื่องจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงกระบวนการในการเข้าสู่อาชีพนักจัดรายการวิทยุ ของบริษัท เอ-โทม์ มีเดีย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นในการสัมภาษณ์ผู้บริหาร นั่นคือ คุณ สายทิพย์ มนตรี ณ อยุธยา กรรมการผู้จัดการ ซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุด ในการคัดเลือก นักจัดรายการวิทยุ เพื่อให้ได้ทราบว่า นโยบายของบริษัท เอ-โทม์ มีเดีย จำกัด มีกระบวนการในการเข้าสู่อาชีพนักจัดรายการวิทยุอย่างไร และมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อกระบวนการคัดเลือกนี้

1.2 ทีมผู้ผลิตรายการวิทยุ (Producer)

เนื่องจากในแต่ละรายการวิทยุ ของ บริษัท เอ-โทม์ มีเดีย จำกัด มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการดำเนินงานดูแลการผลิตแต่ละรายการ อย่างชัดเจน โดยมี Producer ของแต่ละรายการ เป็นผู้ทำหน้าที่ ดูแลรูปแบบ เนื้อหา ของรายการให้อยู่ใน concept ที่ตั้งไว้ รวมถึงการ ควบคุม ดูแลการจัดรายการของนักจัดรายการวิทยุแต่ละคนในรายการ ให้เป็นไปด้วยดี บุคคลกลุ่มนี้จึงมี

ความสำคัญอย่างยิ่ง ในกระบวนการเข้าสู่อาชีพนักจัดรายการวิทยุ ในแต่ละรายการ จึงสมควร สัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลมาประกอบการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งบุคคลที่ผู้วิจัยได้เลือกสัมภาษณ์ คือ ผู้ อำนวยการฝ่ายผลิตรายการ รวมทั้ง Producer ของรายการวิทยุทั้ง 4 รายการ ในสังกัด บริษัท เอ- ไทม์ มีเดีย จำกัด ดังรายชื่อต่อไปนี้

1.2.1 คุณ สมโรจน์ วสุพงศ์โสธร	ผู้อำนวยการฝ่ายผลิตรายการ
1.2.2 คุณ เก็ชญา จันทสดิษฐ	Producer รายการ Green Wave
1.2.3 คุณ วิชิต กวางสบาย	Producer รายการ Hot Wave
1.2.4 คุณ ศิริกาญจน์ วินัยพานิช	Producer รายการ RVS.
1.2.5 คุณ เจียรระโน ไอ่ประเสริฐ	Producer รายการ Radio No Problem
1.2.6 คุณ พิมพ์สุดา รูปงาม	Producer รายการ Bangkok Radio

1.3 กลุ่มนักจัดรายการวิทยุ

เนื่องจาก การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการในการคัดเลือก นักจัดรายการวิทยุ ซึ่งเน้นศึกษาที่ตัวของผู้ทำการคัดเลือกเป็นหลัก แต่เพื่อเป็นการอ้างอิงเชิงกรณี ศึกษา ผู้วิจัยจึงได้เลือกการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์นักจัดรายการวิทยุ เกี่ยวกับกระบวนการ เข้าสู่อาชีพ นักจัดรายการวิทยุที่แต่ละคนได้พบมา ก่อนที่จะมาเป็นนักจัดรายการวิทยุ เช่นทุกวันนี้ ว่าแต่ละคนต้องผ่านกระบวนการใดมานบ้าง โดยศึกษาเชิงเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง กระบวนการเข้าสู่อาชีพนักจัดรายการวิทยุในอดีต และในปัจจุบัน ว่ามีความแตกต่างกันมากน้อย อย่างไร และมีอะไรเป็นปัจจัยในความแตกต่างกันนั้น ซึ่งต้องมีการสัมภาษณ์นักจัดรายการวิทยุ ของ บริษัทเอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบ และหาข้อสรุปในประเด็นต่าง ๆ โดยมีรายชื่อของ บริษัทเอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด ดังนี้

1. ดีเจบ๊ิก ภูมิชาย บุญสินสุข
2. ดีเจวุฒดี วุฒิธร มลิณฑจินดา
3. ดีเจเล็ก พรรณภา วงษ์สมุท
4. ดีเจพีเค ปิยะวัฒน์ เข็มเพชร
5. ดีเจเพ็ญต ธัชนนท์ จารุพัชนี

6. ดีเจหนอง วินัย สุขแสวง
7. ดีเจเก่ง สุพงศ์ศักดิ์ ลิขิตพิทยากร
8. ดีเจพอล ภัทรพล ศิลปาจารย์
9. ดีเจเน็ค นกตล ชีวิตานนท์
10. ดีเจเอก กฤษณาวารินทร์
11. ดีเจอัน ภูวนาท คุณผลิน
12. ดีเจแบม ฉันทนา พลาติสัยสวัสดิ์
13. ดีเจไก่ สมพล ปิยะพงศ์ศิริ
14. ดีเจนท์ ปันดดา เรืองวุฒิ
15. ดีเจอ้อย นภาพร ไตรวิทย์วารีกุล
16. ดีเจใจ อัครพล ธนะวิทวิลาส
17. ดีเจเอ สุรัญญา ธรรมสุนทร
18. ดีเจเป้ วิศวะ กิจตันขจร
19. ดีเจบุญชู ดวงจินดา
20. ดีเจโป่ง ณ์ภูงษ์พงษ์ แต่งเกษม
21. ดีเจโบ สหรัฐ โตกะหุด
22. ดีเจเวย์ กัมพล เมธางกูร
23. ดีเจ ประพัฒน์พงษ์ บุญดีพลี
24. ดีเจเชียง เบญจพร เจียรานนท์
25. ดีเจอ้อม สุนิสา สุขบุญสังข์
26. ดีเจเอก เอกชัย เอื้อสัมพันธ์เศรษฐ์
27. ดีเจยุ่ง นิรมล กิจภิญโญทัย
28. ดีเจอัน สรวุฒิ มาตรทอง
29. ดีเจกฤษณ์ กฤษณ์ ศรีภูมิเศรษฐ์
30. ดีเจตี้ รัฐศาสตร์ สายสุข
31. ดีเจเอ วัชรภรณ์ จิตต์อารีย์
32. ดีเจเกศ เกศริน วิโรจน์ชูฉัตร
33. ดีเจออด กิตประพัฒน์ หมั่นสุดตา
34. ดีเจวา วาธินี ศรีมงคล

1.4 เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของบริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด

เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของบริษัท คือผู้ที่ทำหน้าที่เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับบริษัท รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของรายการ และนักจัดรายการวิทยุด้วย ดังนั้นจึงนับว่าเป็นบุคคลที่จะสามารถให้ข้อมูลโดยรวมเกี่ยวกับนโยบายของบริษัท และข้อมูลพื้นฐานโดยรวมของแต่ละรายการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เลือกทำการสัมภาษณ์ คุณ ชนิษฐา บุญยโสภณ ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ บริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด เพื่อให้ได้ทราบถึงรายละเอียดในส่วนนี้

2. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

- 2.1 เอกสารเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และวิวัฒนาการ ของบริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด รายละเอียดเกี่ยวกับรายการวิทยุทั้ง 5 รายการของบริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด ซึ่งได้แก่ รายการ GREEN WAVE , รายการ HOT WAVE , รายการ RADIO VOTE SATELLITE , รายการ RADIO NO PROBLEM และรายการ BANGKOK RADIO รวมทั้งข้อมูลส่วนตัวของนักจัดรายการวิทยุแต่ละคน ของบริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด
- 2.2 เอกสารประกอบการฝึกอบรมนักจัดรายการวิทยุ ในโครงการ D.J.Generation ซึ่งมีการรวบรวมและจัดทำโดย บริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด และ Grammy Card
- 2.3 เอกสารรายงาน โครงการสำรวจการฟังวิทยุ ของคนกรุงเทพมหานคร โดย Research and Development Division บริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด
- 2.4 เอกสารรายงานการสำรวจเกี่ยวกับสื่อมวลชนด้านวิทยุ โดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- 2.5 ข่าว บทความ และบทสัมภาษณ์ จากหนังสือพิมพ์ และ นิตยสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรายการวิทยุของ บริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด

3. แหล่งข้อมูลประเภทรายการวิทยุ

ได้แก่ รายการวิทยุ ทั้ง 5 รายการของบริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด ซึ่งได้แก่

รายการ GREEN WAVE	F.M. 106.5 MHz.
รายการ HOT WAVE	F.M. 91.5 MHz.
รายการ RADIO VOTE SATELLITE	F.M. 93.5 MHz.
รายการ RADIO NO PROBLEM	F.M. 88.0 MHz.
รายการ BANGKOK RADIO	F.M. 89.0 MHz.

โดยผู้วิจัยจะไม่ได้มุ่งเน้นทำการศึกษา เกี่ยวกับเนื้อหาของรายการวิทยุแต่ละรายการโดยตรง แต่จะศึกษาถึงปัจจัยในเรื่องรูปแบบ และเนื้อหาของแต่ละรายการที่มีผลต่อการเข้าสู่อาชีพนักจัดรายการวิทยุ ที่จะมาทำหน้าที่จัดรายการวิทยุแต่ละรายการนั้น จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ถึง Concept และ Style ของแต่ละรายการเพื่อเข้าใจถึงคุณสมบัติที่ผู้คัดเลือกต้องการจากนักจัดรายการวิทยุสำหรับแต่ละรายการนั้น ๆ

4. แหล่งข้อมูลประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ได้แก่ สื่อและข้อมูลทาง INTERNET ที่เกี่ยวข้อง เช่น www.atimemedia.com ซึ่งเป็น Website ที่รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของ บริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทบุคคล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและมีส่วนร่วม กับบุคคลที่เป็นผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informant) ในรูปแบบของการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) โดยผู้วิจัยเป็นผู้ติดต่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลใน ส่วนที่เป็นผู้บริหาร และทีมผู้ผลิตรายการวิทยุ ผู้ที่มีส่วนในกระบวนการคัดเลือกนักจัดรายการวิทยุ ของบริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของบริษัท เอ-โหม่ มีเดีย จำกัด
2. รูปแบบรายการวิทยุในเครือ บริษัท เอ-โหม่ มีเดีย จำกัด
3. หน้าที่ของบุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ของ บริษัท เอ-โหม่ มีเดีย จำกัด
4. กระบวนการ และขั้นตอนในการพิจารณาคัดเลือก พัฒนา และนักจัดรายการวิทยุ ของ บริษัท เอ-โหม่ มีเดีย จำกัด
5. หลักเกณฑ์ และวิธีการในการพิจารณาคัดเลือกนักจัดรายการวิทยุ
6. ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการคัดเลือกนักจัดรายการวิทยุ

นอกจากนี้ ในส่วนของนักจัดรายการวิทยุอาชีพ ผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นในการสัมภาษณ์แตกต่างกันออกไป โดยพิจารณาถึงประสบการณ์ในการทำงานเป็นนักจัดรายการวิทยุ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการที่แต่ละคนถูกคัดเลือกในการเข้ามาประกอบอาชีพนักจัดรายการวิทยุ แตกต่างกันไป โดยมีประเด็นคำถาม ดังนี้

1. เหตุผลในการตัดสินใจเข้ามาสู่อาชีพนักจัดรายการวิทยุ
2. ความคิดเห็นต่ออาชีพนักจัดรายการวิทยุ
3. ขั้นตอนในการเข้าสู่อาชีพนักจัดรายการวิทยุ
4. การศึกษา, ประสบการณ์ ก่อนเข้ามาสู่อาชีพนักจัดรายการวิทยุ
5. คุณสมบัติที่สำคัญของการเป็นนักจัดรายการวิทยุ
6. ความคิดเห็นต่อกระบวนการคัดเลือกนักจัดรายการวิทยุ
7. ปัญหาและอุปสรรคในสู่อาชีพนักจัดรายการวิทยุ
8. การฝึกฝน และพัฒนาทักษะในการจัดรายการวิทยุ
9. หน้าที่ความรับผิดชอบของนักจัดรายการวิทยุ
10. เหตุผลหลักในการตัดสินใจออกจากอาชีพนักจัดรายการวิทยุ

การตรวจสอบข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ก็จะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง เทียบตรงของข้อมูล โดยอาศัยการเปรียบเทียบข้อมูลเรื่องเดียวกันจากแหล่งต่าง ๆ ประกอบเข้ากับพิจารณาถึงความเป็นไปได้ และความน่าเชื่อถือในข้อมูลนั้น ๆ ในส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคล ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ในการทดสอบความน่าเชื่อถือด้วยวิธีเดียวกัน

คือ อาศัยการเปรียบเทียบข้อมูลในเรื่องเดียวกัน จากการสัมภาษณ์บุคคลหลายคน หากมีการให้ความเห็นตรงกัน สอดคล้องกัน หรือเป็นไปในทางเดียวกัน ก็จะนำมาพิจารณาความเป็นไปได้ และความน่าเชื่อถือในข้อมูลดังกล่าว

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจึงต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร และแหล่งข้อมูลประเภทรายการวิทยุ รวมทั้งข้อมูลจากการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม โดยใช้แนวคิดการจัดรายการวิทยุ แนวคิดการจัดคนเข้าทำงาน แนวคิดทางการตลาด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การนำเสนอข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการเข้าสู่อาชีพนักจัดรายการวิทยุของ บริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย จำกัด” นี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลมาบรรยายในเชิงพรรณนาความ (Descriptive Presentation) โดยใช้วิธีการนำเสนอแยกเป็นบทและเชื่อมโยงกันในแต่ละประเด็น กล่าวคือ นำเสนอโดยเริ่มจากภาพรวมเกี่ยวกับความสำคัญ และบทบาทของสื่อวิทยุ รวมทั้งองค์ประกอบหลักของวิทยุที่ทำให้ผู้ฟังติดตามฟัง นั่นก็คือ นักจัดรายการวิทยุ โดยรายการวิทยุที่ได้รับความนิยมในอันดับต้น ๆ นั้นส่วนใหญ่ก็คือรายการวิทยุในสังกัดของ บริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย ซึ่งเป็นบริษัทผลิตรายการวิทยุ ที่ดำเนินกิจการต่อเนื่องกันมาเป็นระยะเวลาานาน จากนั้นจึงจะนำไปสู่รูปแบบรายการวิทยุแต่ละรายการของ บริษัท เอ-ไทม์ มีเดีย ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในเรื่องของแนวคิดหลัก (Concept) และกลุ่มเป้าหมายของรายการ แล้วจึงศึกษาวิเคราะห์ถึงกระบวนการในการเข้าสู่อาชีพนักจัดรายการวิทยุของแต่ละรายการ โดยมีการเรียงลำดับข้อมูลดังต่อไปนี้

- บทที่ 1 : บทนำ เสนอถึงที่มาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตของการวิจัย ข้อสันนิษฐาน ตลอดจนนิยามศัพท์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- บทที่ 2 : นำเสนอแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 : ระเบียบวิธีวิจัย

บทที่ 4 : กระบวนการพิจารณา คัดเลือก ผู้ที่จะเข้ามาประกอบอาชีพ นักจัดรายการวิทยุ และกระบวนการในการพัฒนา ฝึกฝน ทักษะในการจัดรายการวิทยุ ของ บริษัท เอ- ไทม์ มีเดีย จำกัด

บทที่ 5 : การวิเคราะห์ถึง กระบวนการในการประกอบอาชีพของนักจัดรายการวิทยุ บริษัท เอ- ไทม์ มีเดีย จำกัด

บทที่ 6 : สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

เนื่องจาก ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่จาก แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ซึ่งเป็นลักษณะของการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth interview) แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลหลายกลุ่ม เช่น ผู้บริหารของ บริษัท เอ- ไทม์ มีเดีย จำกัด , ทีมผู้ผลิตรายการวิทยุ (Producer) และนักจัดรายการวิทยุ ของ บริษัท เอ- ไทม์ มีเดีย จำกัด โดยผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ด้วยตัวเอง นับว่าการเข้าถึงข้อมูลสามารถทำได้อย่างสะดวก เนื่องจากผู้วิจัยทำงานในตำแหน่ง Senior Creative ฝ่ายผลิตรายการ ของ บริษัท เอ- ไทม์ มีเดีย จำกัด จึงทำให้การนัดหมายสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ทำได้ไม่ยาก จากการมีโอกาสทำงานร่วมกันทุกวัน และสามารถพูดคุยซักถามเรื่องราวต่าง ๆ ได้ด้วยความสนิทสนมคุ้นเคย ในเวลาที่บุคคลซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลสะดวก รวมถึงสามารถรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากฝ่ายต่าง ๆ ในบริษัท เอ- ไทม์ มีเดีย จำกัด ได้อย่างครบถ้วน จึงน่าจะทำให้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ มีความละเอียด ชัดเจน และถูกต้อง ในประเด็นต่าง ๆ และสามารถศึกษาถึง กระบวนการในการจัดคนเข้ามาประกอบอาชีพนักจัดรายการวิทยุ และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการประกอบอาชีพนักจัดรายการวิทยุของ บริษัท เอ- ไทม์ มีเดีย จำกัด ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้